

Gülnihal KARASOY

**TÜKETİCİ HUKUKUNDA
SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN
SINIRLANDIRILMASI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ VE SINIRLANDIRILMASI

I. Sözleşme Özgürlüğü Kavramı	3
A. Genel Olarak	3
B. İrade Özerkliği ve Sözleşme Özgürlüğü İlişkisi.....	5
II. Sözleşme Özgürlüğünün Pozitif Hukukta Düzenlenmesi	7
A. Genel Olarak	7
B. Sözleşme Özgürlüğünün Anayasal Dayanağı	7
C. Sözleşme Özgürlüğünün Türk Borçlar Kanunu'nda Düzenlenmesi	10
III. Sözleşme Özgürlüğünün Kapsamı	11
A. Genel Olarak	11
B. Sözleşme Yapma Özgürlüğü	11
C. Sözleşmenin Tarafını Seçme Özgürlüğü.....	12
D. Sözleşmenin Konusunu ve İçeriğini Belirleme Özgürlüğü.....	13
E. Sözleşmenin Şeklini Belirleme Özgürlüğü.....	14
F. Sözleşmeyi Sona Erdirme veya Değiştirme Özgürlüğü.....	15
IV. Sözleşme Özgürlüğünün Sınırlandırılması	16
A. Genel Olarak	16
B. Sözleşmenin Konusunun Sınırlandırılması	17

1. Emredici Hukuk Kurallarına Aykırılık	17
2. Ahlaka Aykırılık	18
3. Kamu Düzenine Aykırılık.....	19
4. Kişilik Haklarına Aykırılık	20
5. İmkânsızlık.....	21
C. Sözleşme Yapma Mecburiyeti.....	22
1. Genel Olarak	22
2. Kanun Hükmünden Kaynaklanan Sözleşme Yapma Mecburiyeti (Özel Dayanaklar)	24
a. Kamu Hukukundan Kaynaklanan Sözleşme Yapma Mecburiyeti	24
b. Özel Hukuktan Kaynaklanan Sözleşme Yapma Mecburiyeti	26
(1) Genel Olarak	26
(2) Sigorta ve Taşımacılık Mevzuatında Düzenlenen Sözleşme Yapma Mecburiyeti	26
(3) Rekabet Hukukunda Düzenlenen Sözleşme Yapma Mecburiyeti	28
(4) İş Hukuku Mevzuatında Düzenlenen Sözleşme Yapma Mecburiyeti	31
(5) Tüketici Hukuku Mevzuatında Düzenlenen Sözleşme Yapma Mecburiyeti	32
3. Kanun Hükmünden Kaynaklanmayan Sözleşme Yapma Mecburiyeti	32
a. Genel Olarak	32
b. Genel Sözleşme Yapma Mecburiyetini Ahlaka Aykırı Davranış Yasağına Dayandıran Görüş	33
c. Genel Sözleşme Yapma Mecburiyetini Kişilik Hakkına Dayandıran Görüş	34
d. Genel Sözleşme Yapma Mecburiyetini Dürüstlük Kuralına Dayandıran Görüş	35

İKİNCİ BÖLÜM
TÜKETİCİ SÖZLEŞMESİ KAVRAMI VE
SINIRLANDIRILMASI

I. Tüketici Sözleşmesi	39
II. Tüketici Sözleşmesinin Unsurları	42
A. Tüketici Sözleşmesinin Tarafları	42
1. Tüketici.....	42
a. Tüketici Kavramının Unsurları.....	43
(1) Tüketicinin Gerçek veya Tüzel Kişi Olması.....	43
(2) Tüketicinin Mal veya Hizmeti Ticari veya	
Mesleki Olmayan Amaçlarla Edinmesi	51
2. Satıcı/Sağlayıcı	58
a. Genel Olarak	58
b. Satıcı veya Sağlayıcının Gerçek veya Tüzel Kişi Olması.....	58
c. Satıcı veya Sağlayıcının Mal veya Hizmeti Ticari veya	
Mesleki Amaçla Sunması	61
d. Mesafeli Satış Sözleşmesinin Kurulmasına Aracılık	
Eden Kişiler	64
B. Tüketici Sözleşmesinin Konusu	66
1. Genel Olarak	66
2. Mal	66
a. Genel Olarak	66
b. Taşınır Mallar	68
c. Taşınmaz Mallar	71
d. Gayri Maddi Mallar	73
3. Hizmet.....	75

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TÜKETİCİ HUKUKUNDA SÖZLEŞME
ÖZGÜRLÜĞÜNE GETİRİLEN
SINIRLAMALAR

I. Tüketicinin 6502 Sayılı TKHK Kapsamında Korunması.....	79
II. Tüketici Hukukunda Sözleşme Yapma Mecburiyeti.....	80
A. Genel Olarak.....	80
B. TKHK m. 6' da Düzenlenen Sözleşme Yapma Mecburiyetinin Kapsamı	82
1. Mal Satışından Kaçınma Yasağı.....	82
a. Genel Olarak	82
b. Teşhir	84
(1) Teşhir Kavramı.....	84
(2) Teşhir Edilen Mal Kavramı.....	85
(3) Malın Teşhir Edildiği Yer	86
(4) Teşhir Edilen Malın Stokta Bulunmaması.....	89
c. Sözleşme Yapma Mecburiyetinin Bulunmadığı Haller.....	92
d. Genele Yönelik Öneri Karinesi Getiren TBK m. 8 ile TKHK m. 6'nın Birbirinden Ayrılması.....	94
2. Hizmet Sağlamadan Kaçınma Yasağı	98
a. Genel Olarak	98
b. Hizmet Sözleşmesi.....	98
c. Teşhir (Kamuya Arz).....	100
d. Haklı Sebep.....	101
3. Mal Satışı ve Hizmet Sağlamanın Birlikte Olduğu Hallerde, Mal ve Hizmet Sağlamadan Kaçınma Yasağı	106
III. TKHK m. 6 Uyarınca Sözleşmenin İçeriğinin Belirlenmesine Getirilen Sınırlamalar	107
A. Genel Olarak.....	107
B. Ağırlaştırıcı Koşullar Öngörme Yasağı.....	109
1. Fahiş Fiyat Talep Etme Yasağı.....	109

2. Sözleşme Konusunun Miktarını, Sayısını veya Ebadını Dayatma Yasağı	111
3. Bağlantılı Sözleşme Yapma Yasağı.....	114
4. Teamül, Ticari Örf veya Adetin ya da Haklı Nedenin Bulunması	117
IV. Tüketici Hukukunda TKHK m. 6'nın Hukuki Sonuçları.....	118
A. Genel Olarak	118
B. Sözleşme Yapma Mecburiyetinde Öneriyi Kabul Borcu	118
C. Sözleşme Yapma Mecburiyetinden Kaçınmadan Doğan Sorumluluk.....	119
D. Ağırlaştırıcı Koşullar Öngörme Yasağına Aykırılığın Yaptırımını ...	120
E. Kamu Hukuku Yaptırımını: İdari Para Cezası.....	122
SONUÇ	123
KAYNAKÇA.....	127